

Analýza profesionalizácie predsedov disciplinárnych senátov

Na základe uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 222/2019 z 28. októbra 2019 bolo uložené Kancelárii Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „Kancelária súdnej rady“) vypracovať analýzu vo vzťahu k navrhovaným zmenám, ktoré predložila komisia poverená realizáciou kompetencie Súdnej rady Slovenskej republiky podľa § 119 ods. 5 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predmetom analýzy je možnosť legislatívnej úpravy postavenia predsedov disciplinárnych senátov (ďalej len „predseda DS“) analogicky ako je upravené postavenie členov hodnotiacich komisií s cieľom dosiahnuť profesionalizáciu predsedov DS s cieľom napomôcť k efektívnejšiemu fungovaniu disciplinárnych senátov.

Pri úprave postavenia sú dôležitými otázkami, otázka rozhodnej skutočnosti pre profesionalizáciu predsedu disciplinárneho senátu, miesta výkonu funkcie predsedu disciplinárneho senátu a platová otázka.

1. otázka rozhodnej skutočnosti pre profesionalizáciu predsedu disciplinárneho senátu

Aktuálna právna úprava postavenia člena hodnotiacej komisie je upravená v

- § 27b ods. 1 až 3 zákona č. 385/2000 Z. z.

„(1) Hodnotenie sudcov v obvode krajského súdu vykonáva trojčlenná hodnotiacia komisia zložená zo sudcov. Za člena hodnotiacej komisie podľa prvej vety môže byť zvolený aj sudca, ktorý má prerušený výkon funkcie podľa § 24 ods. 4.

(2) Členov hodnotiacej komisie volí a odvoláva súdna rada. Pre obvod krajského súdu zvolí troch členov zo sudcov iného obvodu krajského súdu. Funkčné obdobie členov hodnotiacej komisie je päť rokov. Návrh na voľbu člena hodnotiacej komisie môže súdnej rade podať člen súdnej rady, minister, stavovská organizácia sudcov, kolégiá predsedov sudcovských rád a sudcovské rady.

(3) Sudca zvolený za člena hodnotiacej komisie nevykonáva funkciu sudcu. Členstvo v hodnotiacej komisii sa považuje za výkon funkcie sudcu. Ustanovenia tohto zákona o dočasnom pridelení sudcu sa použijú primerane aj na člena hodnotiacej komisie.“

- § 24 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z.

„(9) Sudca, ktorému bol prerušený výkon funkcie sudcu podľa odseku 4, sa dňom zvolenia za člena hodnotiacej komisie ujíma funkcie sudcu na súde, na ktorom vykonával funkciu sudcu pred prerušením, ak je na tomto súde voľné miesto sudcu, alebo na inom súde, na ktorý bol preložený súdnou radou.“

Analogickou aplikáciou by predseda DS rozhodoval a konal iba vo veciach disciplinárnych podaní a výkon funkcie predsedu disciplinárneho senátu by sa považoval za výkon funkcie sudcu.

Vo vzťahu k plynutiu funkčného obdobia predsedu DS, by sa mohol zohľadniť už komisiou predložený návrh legislatívnej úpravy a to, plynutie funkčného obdobia predsedu

DS až zaradením do disciplinárneho senátu na základe schváleného rozvrhu práce DS, čo by bolo aj rozhodujúcim dňom pre ujetie sa funkcie predsedu DS a tiež navrhovaná úprava predĺženia funkčného obdobia.

Čo sa týka zvolených predsedov DS zaradených do databázy bez zaradenia do disciplinárnych senátov, by figurovali v databáze a naďalej by vykonávali funkciu sudcu na svojom súde až do času, kým by neboli zaradení do disciplinárneho senátu na základe schváleného rozvrhu práce Súdnu radou Slovenskej republiky.

Podľa legislatívnej úpravy, ktorá rieši hodnotiace komisie, môže funkciu člena hodnotiacej komisie vykonávať aj zvolený sudca s prerušeným výkonom funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z. Činnosť predsedu DS v súčasnosti vykonáva aj sudca s prerušeným výkonom funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4. V prípade profesionalizácie predsedu DS by sa na zvoleného sudcu s prerušeným výkonom funkcie sudcu a zaradeným do disciplinárneho senátu pozeralo ako na sudcu vo výkone, obdobne ako na člena hodnotiacej komisie podľa § 24 ods. 9 zákona č. 385/2000 Z. z.

2. otázka miesta výkonu funkcie predsedu DS

V porovnaní s miestom výkonu funkcie člena hodnotiacej komisie, je potrebné doriešiť stanovenie miesta výkonu funkcie predsedu DS.

Možnosťou môže byť pôvodný súd, na ktorom vykonával funkciu sudcu pred zvolením a zaradením sudcu do disciplinárneho senátu, ale tiež miestom výkonu funkcie sudcu môže byť v sídle Kancelárie súdnej rady. V súčasnosti v sídle Kancelárie súdnej rady je zriadený referát disciplinárnych senátov, priestor pre možnosť pracovných stretnutí jednotlivých disciplinárnych senátov, pojednávacia miestnosť a archív DS. Budova, kde sídli Kancelária súdnej rady a Súdna rada Slovenskej republiky, je v spoločnej správe s Úradom vlády SR a je využívaná na základe zmluvy. V prípade, že miestom výkonu funkcie predsedu DS by bolo mimo jeho pôvodného súdu, je potrebné zabezpečiť ďalšie priestory pre výkon DS.

- § 119 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z. z.

„(4) Činnosť disciplinárnych senátov organizačne a technicky zabezpečuje kancelária súdnej rady.“

V zmysle citovaného ustanovenia pre Kanceláriu súdnej rady bude potrebné navýšiť rozpočtové prostriedky na materiálno - technické zabezpečenie a zároveň na priestorové zabezpečenie. Základný finančný nápočet pre materiálno-technické zabezpečenie na jednu osobu sudcu DS je cca 3 000 eur . (nábytok, PC + softvér + monitor, notebook + softvér, mobilný telefón a alikvotná časť na tlačiareň a skartovač). Pri minimálnom počte 6 predsedov DS je to suma 18 000 eur a pri maximálnom počte 10 predsedov DS je to suma 30 000 eur. Výšku finančných prostriedkov na prevádzku priestorov nie je možné v tomto štádiu vyčíslieť nakoľko réžia sa odvíja od priestorov, ktoré môžu byť poskytnuté na základe nájomnej zmluvy alebo prevodom správy majetku štátu, ak by boli takéto priestory v ponuke od štátu.

S navýšením finančných prostriedkov súvisí vypracovanie rozsiahlej analýzy doložky vplyvov na štátny rozpočet, súhlas Ministerstva financií Slovenskej republiky s navýšením rozpočtových prostriedkov.

3. platová otázka

Pri platových pomeroch by pre predsedu DS zostal zachovaný súčasný rozpočtový proces (štátny rozpočet, rozpočtová kapitola MS SR, rozpočet príslušného súdu, plat sudcu vyplácaný osobným úradom pôvodného súdu).

Ak by bol do funkcie predsedu DS zvolený a zaradený sudca s prerušeným výkonom funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4, išlo by o navýšenie finančných prostriedkov pre súd, kde mal sudca prerušený výkon funkcie.

V súvislosti s navrhovanou úpravou sa žiada vyriešiť prechod platného systému fungovania predsedov DS na nový systém. To znamená vyriešiť legislatívne to, že sudca, ktorý doteraz vykonáva funkciu predsedu DS a zároveň súdi na súde, na ktorom je pridelený, bude po profesionalizácii predsedov DS vykonávať iba činnosti v disciplinárnych konaniach spojené s funkciou predsedu DS počas jeho funkčného obdobia.

Zároveň je potrebné doriešiť situáciu pri opätovnom zaradení sudcu na pôvodný súd po skončení funkčného obdobia predsedu DS.

Vzhľadom na skúsenosti so záujmom o členstvo v hodnotiacich komisiách by bolo žiaduce pred prípravou legislatívnych úprav, zrealizovať prieskum medzi sudcami napríklad prostredníctvom sudcovských samospráv, či je záujem o vykonávanie funkcie predsedu DS podľa nových pravidiel. Legislatívna úprava by sa mala dotknúť zmien ustanovení zákona č. 385/2000 Z.z. vrátane aj nových prechodných ustanovení.